

## Svar på skriftligt spørgsmål SSS 625/2021 rd

### Svar på skriftligt spørgsmål om den sexuella och reproduktiva hälsans andel av det humanitära biståndet

#### Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 625/2021 rd undertecknat av riksdagsledamot Saara Hyrkkö /gröna m.fl:

Vad ämnar Finland göra för att infria de löften som skrivits in i riktlinjerna för humanitärt bistånd om främjande av sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter i sitt humanitära arbete och

hur ämnar Finland trygga att de mest sårbara afghanska kvinnornas och flickornas sexuella och reproduktiva hälsovårdstjänster fortsätter?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

I sitt arbete gällande humanitärt bistånd försvarar Finland konsekvent förbättringen av ställningen för personer med funktionsnedsättning samt stärkandet av sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter i humanitära sammanhang. Finland är en medelstor humanitär aktör och Finlands humanitära profil grundar sig på principer och långsiktigt tematiskt påverkansarbete. Oron över den sexuella och reproduktiva hälsan är stor i Afghanistan efter talibanernas maktövertagande och vi har fört fram i högre grad än tidigare.

Finland har i riktlinjerna för humanitärt bistånd som publicerades 2019 förbundit sig att ge minst 30 procent av sin finansiering utan öronmärkning, det vill säga Finlands stöd styrs till den allmänna operativa budgeten för organisationer som utför det humanitära arbetet. På så sätt kan humanitära organisationer snabbt och effektivt rikta biståndet dit där behovet är som störst. Detta allmänna stöd styrs i stor utsträckning också till Afghanistan, där de humanitära behoven har ökat dramatiskt under innevarande år. Finland har mer än fördubblat sitt humanitära bistånd till Afghanistan för 2021.

En av våra viktigaste partner inom humanitärt bistånd är FN:s flyktingkommissariat UNHCR, som 2020 publicerade sina senaste anvisningar för att förebygga sexuellt och könsrelaterat våld. Enligt en undersökning utförd av Institute for Research into Superdiversity vid Birmingham University blir över 70 procent av de som tvingats på flykt offer för sexuellt och könsrelaterat våld. UNHCR har tack vare sitt skyddsmandat en central roll när det gäller att förebygga våld och

möjliggöra tjänster – inklusive hälso- och sjukvårdstjänster. Finland ökade stödet till UNHCR:s arbete med 3 miljoner euro efter talibanernas maktövertagande och stödet styrdes särskilt till att hjälpa afghanska flyktingar i Iran.

Finland är en av de viktigaste finansiärerna av FN:s centraliserade katastroffond CERF. Skydd och jämställdhetsarbete är också CERF:s prioriteringar. Via den stöddes 2021 till exempel UNHCR:s insatser mot könsrelaterat våld och motsvarande arbete som FN:s befolkningsfond UNFPA utför i olika krisområden, inklusive Jemen, Etiopien och Nigeria. Finansieringen via CERF har också kanaliserats till lokala kvinnoorganisationer för att stödja och stärka deras centrala roll.

Sedan början av 2021 beviljade Finland humanitärt bistånd till FN:s befolkningsfond UNFPA i Syrien. Finland har stött UNFPA:s humanitära arbete i Syrien sedan 2017 och resultaten av evalueringen av verksamheten är positiva. Dessutom stödde vi arbetet mot könsrelaterat våld via finländska medborgarorganisationer, till exempel i Burma. UNFPA förblir en nära partner inom Finlands humanitära verksamhet. Med hjälp av finansieringen stöds brådskande sexuella och reproduktiva hälsovårdstjänster, såsom trygga förlossningar, vård av nyfödda och rörliga kliniker och offer för könsrelaterat våld stöds.

Även hjälp som fokuserar på att uppfylla de grundläggande behoven – till exempel ekonomiskt stöd – har konstaterats minska risken för sexuellt och könsrelaterat våld, i synnerhet i situationer där ekonomiska utmaningar och utkomstutmaningar är en av orsakerna till ökat våld. Med icke-öronmärkt stöd som beviljas av Finland möjliggörs en övergripande humanitär respons. De humanitära behoven på global nivå har fortsatt att öka 2021, men endast cirka 40 procent av det globala totalresursbehovet har täckts.

Finland och Belgien är parallella ordförande för gott humanitärt givarskap (Good Humanitarian Donorship Force, GHD) åren 2021–23. GHD faciliterar diskussion och ger rekommendationer till sina 42 medlemmar som omfattar alla EU-medlemsländer samt till exempel USA, Kanada, Australien och Islamiska samarbetsorganisationen OIC. Med beaktande av de begränsade resurser som Finland förfogar över är det nödvändigt att vi får givarsamfundets stöd för de teman som vi anser vara centrala. Därför är en av GHD-ordförandeskapets prioriteringar att under det övergripande temat skydd granska arbetet mot sexuellt våld och hjälpa överlevande i humanitära kriser. Temat skydd är också starkt kopplat till inklusion av personer med funktionsnedsättning och tas upp i GHD under första hälften av 2022.

Finland deltar i nätverket Call to Action on Protection from Gender-Based Violence in Emergencies. Nätverket har bland annat lobbat starkt för att lägga till ett separat mål och en indikator gällande Gender Based Violence i den globala humanitära responsplanen med anledning av Covid-19 och för en aktiv diskussion med FN-aktörernas och de största humanitära organisationernas samarbetskommitté (Inter-Agency Standing Committee, IASC). Nätverkets anvisningar om

sexuellt våld i humanitära kriser är lätta att implementera i lokala kontexter, vilket säkerställer att aktörerna kan minska riskerna, stärka överlevnadsförmågan och stödja offren i krissituationer.

FN:s samordnare för katastrofhjälp, Martin Griffiths, uttryckte på ett toppmöte i New York nyligen sin oro över att lönerna för de afghanska sjukvårdsarbetarna för närvarande i första hand täcks via CERF-fonden. Den centraliserade nödhjälpsfondens resurser räcker dock inte till för att upprätthålla sjukhusens verksamhet.

MSI Reproductive Choices valdes sommaren 2021 till mottagare av INGO-stöd för internationella organisationer i UM:s ansökningsprocess. Planen var att det nya projektet för främjande av sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter skulle inledas i Afghanistan i oktober, men på grund av den förändrade situationen i landet avbröts utvecklingssamarbetet i Afghanistan. Detta har inneburit en omplanering och beredning av Finlands portfölj för utvecklingspolitik och samarbete i Afghanistan. MSI:s projekt hade planerats så att det motsvarade situationen i landet före augusti 2021 och inbegrep stärkande av lokal- och centralförvaltningens kapacitet samt påverkansarbete. Därför måste projektplanen ändras och Finland diskuterar för närvarande med MSI om fortsatta möjligheter i ljuset av den nya situationen.

Helsingfors 25.11.2021

Utvecklings- och utrikeshandelsminister Ville Skinnari